

Methodologische toelichting

Longread: De functiemix in zorg en welzijn verandert,
maar niet overal even sterk

Methodologische toelichting

Voor deze longread is gebruik gemaakt van drie bestanden met functiedata, afkomstig van het pensioenfonds zorg en welzijn, aangeleverd door PGGM. De tabellen zijn gegenereerd in opdracht van het ministerie van VWS. Deze zijn allemaal te vinden op de volgende pagina op AZWinfo: <https://www.azwinfo.nl/functies/>

- [Functies naar branche: functiemix: 03_06_2026 standen personen.xlsx](#)
- [Mobiliteit instroom: instroom: 03_06_2026 mobiliteit instroom.xlsx](#)
- [Mobiliteit uitstroom: uitstroom: 03_06_2026 mobiliteit uitstroom.xlsx](#)

Alle analyses gebruiken uitsluitend de kolom Nederland uit de drie bestanden.

Formule functiemixverandering

Voor iedere branche is de functiemixverandering berekend als:

$$\frac{\sum |aandeel_{2026Q1} - aandeel_{2019Q1}|}{2}$$

De startperiode is het eerste kwartaal van 2019 en de eindperiode is het eerste kwartaal van 2026. Alle functiegroepen tellen mee in deze berekening, inclusief de categorie 'overige'. De uitkomst is uitgedrukt in procentpunten.

Waarom delen door twee?

Binnen een branche tellen de functieaandelen op tot 100%. Als het aandeel van de ene functiegroep stijgt, moet het aandeel van een of meer andere functiegroepen dalen. Door de absolute verschillen op te tellen en daarna door twee te delen, wordt dezelfde verschuiving niet dubbel geteld.

Formule gemiddelde instroom en uitstroom

Voor iedere functiegroep is de gemiddelde in- en uitstroom berekend op basis van alle beschikbare kwartaalwaarden in de PFZW-tabellen. Hierbij is het rekenkundig gemiddelde genomen van de instroom- respectievelijk uitstroomratio's. De uitkomsten geven daarmee een indicatie van het gemiddelde niveau van in- en uitstroom gedurende de onderzochte periode.

De formule voor instroom is de volgende:

$$\text{Gemiddelde instroom} = \frac{\sum_{t=1}^n \text{instroomratio}_t}{n}$$

De formule voor uitstroom volgt hier logisch uit als volgt:

$$\text{Gemiddelde uitstroom} = \frac{\sum_{t=1}^n \text{uitstroomratio}_t}{n}$$

De berekening van de arbeidsdynamiek

Om een indicatie te krijgen van de arbeidsdynamiek binnen branches is voor iedere functiegroep eerst de gemiddelde in- en gemiddelde uitstroom berekend op basis van alle beschikbare kwartaalcijfers. Vervolgens zijn deze twee waarden bij elkaar opgeteld. De arbeidsdynamiek op brancheniveau is daarna berekend als het gemiddelde van deze dynamiekwaarden van alle onderscheiden functiegroepen binnen een branche. Daarbij tellen alle functiegroepen even zwaar mee, ongeacht hun aandeel in de totale functiemix van de branche. De uitkomst geeft daarmee een indicatie van de gemiddelde arbeidsdynamiek van de onderscheiden functiegroepen binnen een branche en niet van de arbeidsdynamiek van alle medewerkers in die branche als geheel.

Functiegroepen per branche

In onderstaande tabel zijn alle beschikbare functiegroepen per branche weergegeven. Het minimale aantal functiegroepen (inclusief overige) is drie (jeugdzorg), het maximale is tien (ziekenhuizen).

Branche	Aantal functiegroepen	Functiegroepen
GGZ	6	Agogisch werkende/bewegingsagoog; Begeleider; Gedragsdeskundige; Maatschappelijk werker; Overige; Verpleegkundige
Gehandicaptenzorg	9	Activiteitenbegeleider; Afdelingsassistent; Begeleider; Gedragsdeskundige; Ondersteunend begeleider; Overige; Persoonlijk begeleider; Verpleegkundige; Verzorgende
Huisartsenzorg	6	Doktersassistent; Overige; POH; POH GGZ; Triagist; Verpleegkundige
Jeugdzorg	3	Gedragswetenschapper; Jeugdzorgwerker; Overige
Kinderopvang	5	Groepshulp; Overige; Pedagogisch beleidsmedewerker/coach; Pedagogisch coach; Pedagogisch medewerker
Sociaal werk	5	Maatschappelijk werker; Overige; Sociaal cultureel werker; Sociaal pedagogisch werker; Woonbegeleider
VVT	7	Activiteitenbegeleider; Afdelingsassistent; Helpende; Huishoudelijk medewerker; Overige; Verpleegkundige; Verzorgende
Ziekenhuizen	10	Afdelingsassistent; Beeldvormend/radiotherapeutisch laborant; Doktersassistent; Medewerker/leidinggevende polikliniek; Medisch analist; Medisch specialist;

		Operatieassistent/leidinggevende OK-chirurgie; Overige; Secretaresse; Verpleegkundige
--	--	--

Beperkingen van de analyses

De analyse is gebaseerd op relatieve aandelen en ratio's, niet op aantallen medewerkers. Een groter of kleiner aandeel betekent daarom niet automatisch dat het aantal medewerkers in een functie is gestegen of gedaald.

De mate waarin functiegroepen worden uitgesplitst verschilt tussen branches. In sommige branches wordt een groot deel van de medewerkers in specifieke herkenbare functiegroepen ingedeeld; in andere branches is de categorie 'overige' omvangrijker.

De categorie 'overige' wordt meegenomen in de berekening van de totale functiemixverandering, omdat deze categorie onderdeel is van de verdeling die optelt tot 100%. Ook wordt deze categorie meegenomen in de berekening van de gemiddelde arbeidsdynamiek. Overige wordt niet inhoudelijk geïnterpreteerd bij de zichtbare stijgers en dalers.

Voor in- en uitstroom is gewerkt met gemiddelden over beschikbare kwartalen. Voor jeugdzorg begint deze reeks in de aangeleverde bestanden bij het eerste kwartaal van 2020, bij alle andere branches in het eerste kwartaal van 2019. De arbeidsdynamiekmaat is een ongewogen gemiddelde over zichtbare functiegroepen en is bedoeld als indicatie, niet als exact gewogen branchegemiddelde.